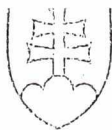

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA PODATEĽNA
26. 08. 2016
3

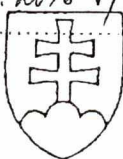

Toto rozhodnutie je právoplatné
dňom 16.8.2016

10Co/25/2016 - 524
IČS: 1109240062

Okresný súd Bratislava I.

12.10.2016

OKRESNÝ SÚD BRATISLAVA I.
Došlo: 19-08-2016
O.....hod.....min.....krát
.....príloh.....rubr.

26. 08. 2016
3

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: **Rapid life životná poisťovňa, a. s.**, IČO: 31 690 904, Garbiarska ul. č. 2, Košice, zastúpený advokátmi: JUDr. Gabriel Gulbiš, Němcovej č. 22, Košice a JUDr. Martin Bezák, PhD., Klincová ul. č. 15, Bratislava, určený na doručovanie písomností, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika – Národná banka Slovenska, IČO: 30 844 789, ul. Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, 2/ Slovenská republika – Ministerstvo financií, IČO: 00 151 742, Štefanovičová ul. č. 5, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalovaného 1/ proti medzitýmnemu rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. októbra 2015, č. k. 22C/372/2009 – 429, takto

rozhodol:

Odvolací súd medzitýmný rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že právny základ žalobcu na náhradu škody voči žalovanému 1/ je daný, žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol s tým, že o výške škody a náhrade trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Svoje

rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. ch), § 4 ods. 3, § 9 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., § 12 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb., § 1 ods. 2, § 1 ods. 3 písm. a), § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 zák. č. 747/2004 Z. z. a vecne dôvodnosťou podanej žaloby, keď mal vykonaným dokazovaním preukázané, že postupom žalovaného 1/, resp. jeho právnych predchodcov, keď ako orgán dozoru nad poisťovníctvom schválil matematicky nesprávne poistné kalkulácie obsiahnuté v právne záväznom obchodnom pláne žalobcu a neskôr následnými kontrolami nad ich dodržiavaním vykonanými v rokoch 1999 a 2003 utvrdzoval v ich správnosti, bola žalobcovi spôsobená škoda, spočívajúca v inkasovaní nesprávne kalkulovaného poistného v nižšej výške pri produkte ÚDP - K (zmiešané životné poistenie pre prípad smrti alebo dožitia, tzv. poisťná sadzba ÚDP - K, úmrtie, dožitie poistenie – kapitálové a Kapitál, pozn. odvolacieho súdu), keďže bol viazaný kalkuláciami schválenými štátnym orgánom. Uviedol, že aj z listu Národnej banky Slovenska č. ODT-7467/2012 zo dňa 30. 07. 2012, ako orgánu štátneho dozoru nad poisťovníctvom vyplynulo, že kalkulácie a sadzby poistného po zistení, že sú poisťno – matematicky správne, schválil, čím sa pre poskytovateľa (žalobcu) poistného stali záväznými a boli zárukou bezpečného fungovania poisťovne s tým, že dodržiavanie schválených kalkulácií a sadzieb poistného bolo predmetom pravidelnej kontroly orgánu štátneho dozoru nad poisťovníctvom a zároveň z listu Národnej banky Slovenska zo dňa 02. 12. 2013, č. ODT-13070/2013 vyplynulo, že súčasťou povolenia na výkon poisťovacej činnosti na území SR žalobcovi Rozhodnutím zo dňa 30. 05. 1995, č. j. 52/1024/1995 boli schválené všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, keď kalkulácie a sadzby poistného plnenia ÚDP – K boli odsúhlasené Ministerstvom financií SR v rámci povoľovacieho konania a po vydaní povolenia sa stali pre poisťovňu (žalobcu) záväznými. Poukázal na skutočnosť, že z uvedeného listu zároveň vyplýva, že v dôsledku Protokolu č. ODO-12990/2007 zo dňa 29. 10. 2007 sa rozhodnutie Ministerstva financií SR vo vzťahu k poisteniu ÚDP – K stalo materiálne neplatným napriek tomu, že Národná banka Slovenska a ani jej právny predchodca nevydali žiadne osobitné rozhodnutie, ktorým by sa menilo alebo rušilo rozhodnutie Ministerstva financií SR z roku 1995 vo vzťahu k poisteniu sadzby ÚDP – K. Uviedol, že žalobcom uplatnený nárok je nárokom na náhradu škody, ktorá vznikla nesprávnym úradným postupom žalovaného 1/ (jeho orgánov), pričom tento nesprávny úradný postup spočíval v nedostatočnom plnení zákonných povinností, ktoré mu ukladal zák. č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve, účinný od 08. 02. 1991 do 28. 02. 2002, počas schvaľovania žalobcom predložených matematicko - poisťných kalkulácií a sadzieb a následnej kontroly ich dodržiavania, kedy žalobcu opakovane utvrdzoval v ich správnosti, o čom svedčia výsledky kontrolnej činnosti orgánov žalovaného 1/ zo dňa 31. 07. 1999 a 28. 05. 2003, pri ktorých nebol žalobcovi vytknutý nesprávny postup pri kalkulácii poskytovaných poisťných produktov, obchodného plánu a sadzieb poistného, pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom žalovaného 1/ vznikla žalobcovi škoda spočívajúca v rozdiely žalobcom skutočne vybraného poistného, vypočítaného podľa nesprávne schválených kalkulačných vzorcov a poistného, ktoré by zohľadňovalo všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa žalobca zaväzoval plniť v prípade, ak dôjde k poisťnej udalosti. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že mal v konaní preukázanú aj príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného 1/ a spôsobenou škodou, ktorá je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii nezákonného rozhodnutia (nesprávneho úradného postupu)

nevznikla, a dospel k záveru, že všetky skutočnosti, ktoré žalobca so vznikom škody spája súvisia výlučne s nesprávnym úradným postupom žalovaného 1/, keďže k výberu nižšieho poistného od poistencov došlo zo strany žalobcu jednoznačne na základe schváleného rozhodnutia žalovaného vydaného dňa 30. 05. 1995 a jeho ďalším nesprávnym úradným postupom zavŕšeným „Skončením dohľadu na mieste“ dňa 15. 02. 2008. Uviedol, že napriek tomu, že otázka aktívnej, resp. pasívnej legitímácie ako nevyhnutného predpokladu pre úspešné uplatnenie žaloby žalobcu v konaní spornou nebola, žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný, keďže bol účastníkom konania, výsledkom ktorého bol úradný postup, ktorý žalobca spája so vznikom škody uplatnenej v tomto konaní s tým, že pasívna legitímácia žalovaného vyplýva zo zákona č. 514/2003 Z. z. (ust. § 3 ods. 1 písm. d/), keď za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát, ktorý má byť žalovaným v tomto konaní. Uviedol, že aj označenie žalovaných v žalobe, ako orgánu konajúceho v mene štátu je správne, keďže žalobca označil za účastníka konania na strane žalovaného 1/ Slovenskú republiku zastúpenú Národnou bankou Slovenska a 2/ Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom financií Slovenskej republiky a poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie zo dňa 29. 09. 2012, sp. zn. 6 Cdo 149/2011 a zo dňa 04. 02. 2014, sp. zn. 3 Cdo 398/2012), z ktorej vyplýva, že aj v prípade, ak je proti štátu žalobou uplatnených viacero nárokov jednotlivo spadajúcich do pôsobnosti rôznych štátnych orgánov, môže mať štát, ako ten istý subjekt, procesné postavenie žalovaného len jedenkrát, pričom je povinnosťou súdu, aby určil, ktorý z orgánov štátu označených v žalobe je oprávnený konať za štát v súdnom konaní. Poukázal na skutočnosť, že zák. č. 329/2000 Z. z., zák. č. 96/2002 Z. z. a zák. č. 747/2004 Z. z. všetky kompetencie, práva a záväzky Úradu pre finančný trh, ktoré pred tým ako orgánu dozoru nad poisťovníctvom prináležali Ministerstvu financií SR, prešli na Národnú banku Slovenska, ktorá má v tomto konaní oprávnenie konať za žalovaného, z dôvodu ktorého žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol. Výrok, ktorým rozhodol, že o výške škody a náhrade trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí odôvodnil právne ust. § 152 ods. 2 O. s. p. a vecne tým, že nakoľko vo veci rozhodol medzitýmnym rozsudkom, o výške škody a náhrade trov konania bude rozhodovať po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný 1/ (štát zastúpený Národnou bankou Slovenska) v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov ustanovených v § 205 ods. 2, 3, § 212 ods. 1 a § 221 ods. 1 O. s. p., ktoré bližšie nešpecifikoval, a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnúť, že nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovaným 1/ a 2/ nie je daný, alebo tak, že nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanému 1/ nie je daný a vo zvyšku, čo sa týka druhého a tretieho výroku, napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť v tejto časti súdu prvej inštancie (od 01. 07. 2016) na nové konanie a rozhodnutie, v ktorom bude súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Namietol, že napadnutý rozsudok je v kľúčových aspektoch nepreskúmateľný z dôvodu neúplnosti, nejasnosti, nepresnosti, nedostatočnosti a neadekvátnosti odôvodnenia vrátane opomenutia, či zamlčania viacerých podstatných skutočností a faktov na jeho úkor a na prospech žalobcu s tým, že tvrdenia prvoinštančného súdu boli a sú absolútne neopodstatnené, nepodložené, nedôvodné, nemajú

oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádzajú z vyfabrikovaných a nepreukázaných tvrdení žalobcu odporujúcich skutočnosti a tiež zo skresľovania, prekrúcania, či ignorovania zistenej časti skutkového stavu veci a právneho stavu veci o žalobcom uplatneného nároku na náhradu jeho údajnej, reálne neexistujúcej škody. Uviedol, že súd prvého stupňa (do 30. 06. 2016) rozhodol napadnutým rozsudkom nezákonne a založil ho na nezákonných, nedôvodných a nepodložených tvrdeniach (uvedených na stranách 16 až 18 rozsudku), ktoré sa týkajú najmä záveru, že v mene žalovaného je v tomto konaní oprávnená Národná banka Slovenska, na ktorú prešli všetky kompetencie, práva a záväzky Úradu pre finančný trh, ktoré predtým prináležali Ministerstvu financií SR. Namietol, že kľúčové tvrdenie súdu prvého stupňa o údajnom právnom nástupníctve Národnej banky Slovenska po prechode pôsobnosti Úradu pre finančný trh a jeho zastupovanie vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je neopodstatnené, nedôvodné, nezákonné a nepreukázané, pretože Úrad pre finančný trh nikdy nemal žiadnu zákonnú pôsobnosť na zastupovanie štátu vo veciach jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá by z neho mohla prejsť na Národnú banku Slovenska, čo preukazuje a potvrdzuje zákonná úprava vymedzujúca orgány verejnej moci príslušné zastupovať štát vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorú obsahuje ust. § 4 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré vymedzuje orgány verejnej moci príslušné zastupovať štát v týchto veciach. Uviedol, že napadnutý rozsudok bol a je v kauzálnej príčinnej súvislosti nezákonným a nespravodlivým vyvrcholením nerešpektovania relevantnej zákonnej úpravy o zastupovaní štátu a zodpovednosti štátu za škodu údajne spôsobenú pri výkone verejnej moci bývalými štátnymi orgánmi dozoru nad poisťovníctvom (zák. č. 58/1969 Zb. a od 01. 07. 2004 zák. č. 514/2003 Z. z.); nerešpektovania postupne sa meniacej relevantnej zákonnej úpravy o poisťovníctve (ktorú obsahovali tri zákony a novely troch zákonov o poisťovníctve, zák. č. 24/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, zák. č. 95/2002 Z. z. v znení zák. č. 184/2004 Z. z. a zák. č. 8/2008 Z. z. a nadväzné vykonávacie všeobecne záväzné predpisy v oblasti poisťovníctva), nerešpektovania relevantnej zákonnej úpravy o dohľade nad finančným trhom, ako aj nerešpektovania súvisiacich ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka a tiež nerešpektovania relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Žalovaný 1/ v dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedol, že pôsobnosť zastupovať štát v prípade jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú Úradom pre finančný trh pri výkone verejnej moci malo vždy iba Ministerstvo financií SR na základe pôvodného ust. § 4 ods. 1 písm. c) zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré je od 01. 01. 2011 preznačené na ust. § 4 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona a nakoľko Úrad pre finančný trh nikdy nemal žiadnu zákonnú pôsobnosť na zastupovanie štátu vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, tak ani na základe ustanovenia § 45 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom, neexistujúca pôsobnosť nikdy nemohla z Úradu pre finančný trh prejsť a ani neprešla na Národnú banku Slovenska. Poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na existujúcu pôsobnosť Ministerstva financií SR na zastupovanie štátu vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú Úradom pre finančný trh pri výkone verejnej moci nebol v minulosti možný a ani v súčasnosti nie je možný prechod tejto existujúcej pôsobnosti z Ministerstva financií na Národnú banku Slovenska, pretože by to bolo v zásadnom rozpore so zákazom menového financovania podľa ustanovení zmluvy čl. 101 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, podľa ustanovení čl. 123 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré majú prednosť pred

zákonmi Slovenskej republiky (čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR). Poukázal na súvisiacu konštantnú judikatúru o pôsobnosti na zastupovanie štátu vo veciach zodpovednosti štátu za škody spôsobené Úradom pre finančný trh pri výkone verejnej moci, v zmysle ktorej aj po 01. 01. 2006 (po zrušení Úradu pre finančný trh), naďalej zostala zachovaná na príslušnom ministerstve (ústrednom orgáne štátnej správy) a neprešla na Národnú banku Slovenska, ktorá je oprávnená zastupovať štát výlučne v rámci zodpovednosti štátu za prípadné škody spôsobené samotnou Národnou bankou Slovenska pri výkone verejnej moci, teda v rozsahu vymedzenom v § 4 ods. 1 pôvodnom písmene g), od 01. 01. 2011 písmeno h) zák. č. 514/2003 Z. z. s tým, že už Najvyšší súd SR výslovne judikoval, že Národná banka Slovenska je nezávislá centrálna banka, má samostatnú právnu subjektivitu, nie je orgánom štátu a nemôže konať za Slovenskú republiku ako štátny orgán a ani zákonom č. 747/2004 Z. z. neprešla na ňu pôsobnosť zo zodpovednosti štátu za prípadnú škodu spôsobenú Úradom pre finančný trh (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 07. 2009, 2 Cdo 149/2009 a ďalšie súdne rozhodnutia), z ktorých vyplýva, že skutočnosť, že pôsobnosť na zastupovanie štátu vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci Úradom pre finančný trh aj naďalej po 01. 01. 2006, kedy bol tento úrad zrušený, zostala zachovaná dovtedy príslušnému Ministerstvu financií SR a neprešla na Národnú banku Slovenska. Za nezákonné, nedôvodné a nepodložené považoval žalovaný 1/ ďalej tvrdenia súdu prvého stupňa, že jeho postupom, resp. postupom jeho právnych predchodcov, ktorý spočíval v schválení matematicky nesprávnych kalkulácií, obsiahnutých v právne záväznom obchodnom pláne žalobcu a následnom utvrdzovaní žalobcu o ich správnosti v rámci následných kontrol nad ich dodržiavaním vykonaných v rokoch 1999 a 2003, bola žalobcovi spôsobená škoda, ktorá spočívala v inkasovaní nesprávne kalkulovaného poistného v nižšej výške pri produkte ÚDP - K, keďže ten bol týmito kalkuláciami, schválenými štátnym orgánom, viazaný. Uviedol, že tvrdenie súdu prvej inštancie o údajnom schválení a o údajnej právnej záväznosti obchodného plánu činnosti žalobcu je nepreukázané s tým, že namietol existenciu svojho nesprávneho úradného postupu a poukázal na výrok rozhodnutia Ministerstva financií SR zo dňa 30. 05. 1995, č. j. 52/1024/1995, ktorým bolo žalobcovi udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve, pričom v odôvodnení tohto rozhodnutia je o obchodnom pláne žalobcu uvedené iba toľko, že spolu so všeobecnými poistnými podmienkami spĺňajú požiadavky na podnikanie stanovené § 12 zákona o poisťovníctve z čoho vyplýva, že záväzný výrok tohto rozhodnutia, ani jeho vysvetľujúce odôvodnenie neobsahuje žiadnu zmienku o údajnom schválení obchodného plánu žalobcu orgánom štátneho dozoru, ani zmienku o jeho právnej záväznosti. Poukázal na skutočnosť, že v rozhodnej dobe, keď Ministerstvo financií SR ako orgán štátneho dozoru nad poisťovníctvom vydalo rozhodnutie č. j. 52/1024/1995 zo dňa 30. 05. 1995, ktorým bolo žalobcovi udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve, sa na konanie a rozhodovanie tejto veci vzťahoval zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) s tým, že v zmysle ust. § 47 ods. 1 a 2 Správneho poriadku a primerane použitej judikatúry, iba výrok rozhodnutia záväzne určuje práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Uviedol, že aj z Protokolu o kontrole Ministerstva financií SR zo dňa 31. 07. 1999 vyplýva, že ministerstvo tiež jasne rozlišuje medzi predloženým obchodným plánom a schválenými poistnými podmienkami, pričom samotné predloženie obchodného plánu orgánu štátneho dozoru nad poisťovníctvom, nemožno stotožňovať ani zamieňať s údajným schválením obchodného

plánu poisťovne, ani s údajnou právnou záväznosťou obchodného plánu poisťovne. Žalovaný 1/ v dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedol, že schvaľovanie poisťných podmienok, ktoré v minulosti patrilo do pôsobnosti orgánu štátneho dozoru v poisťovníctve, bolo od 01. 03. 2002 zrušené s tým, že ust. § 11 ods. 2 a 3 zák. č. 24/1991 Zb. stanovovalo, že z obchodného plánu činnosti musia byť zrejmé predpokladané výsledky hospodárenia v prvých troch rokoch, najmä aké prostriedky bude mať poisťovňa k dispozícii na účely poisťných plnení a na vytvorenie poisťných fondov, a že súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne sú tiež údaje o sadzbách poisťného, vrátane ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádzala kalkulácia a veľkosť úrokovej sadzby a poukázal na skutočnosť, že v rozhodnom období (rok 1995) nebola ešte oblasť poisťnej matematiky právne regulovaná, a preto sa Ministerstvo financií SR, ako orgán štátneho dozoru nad poisťovníctvom, nemohlo dopustiť nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení neexistujúcich právnych pravidiel pre oblasť poisťnej matematiky, a to ani v súvislosti s predloženým obchodným plánom žalobcu. Namietol, že ak súd prvého stupňa (do 30. 06. 2016, pozn. odvolacieho súdu) dospel k záveru, že Ministerstvo financií SR sa dopustilo údajného nesprávneho úradného postupu v súvislosti s obchodným plánom poisťovne žalobcu, ktorý žalobca predložil Ministerstvu financií SR v rámci konania č. j. 52/1024/1995, tak mal presne konkretizovať jednotlivé zákonné ustanovenia, ktoré Ministerstvu financií SR ukladalo povinnosť, ktorú si nesplnilo a nakoľko žalobca a ani súd prvého stupňa nedokázal konkretizovať zákonné ustanovenie (paragraf, odsek) upravujúce konkrétnu povinnosť, ktorú podľa názoru žalobcu a prvoinštančného súdu Ministerstvo financií SR nesplnilo, nemožno ani ustáliť, v akej príčinnej súvislosti je súdom prvého stupňa nešpecifikované a nekonkretizované údajné porušenie konkrétnej povinnosti Ministerstva financií SR s tvrdým nesprávnym úradným postupom a so vznikom žalobcom tvrdenej škody. Žalovaný 1/ vo svojom odvolaní ďalej poukázal na ust. § 415 a § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovujú každému povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku a povinnosť odvrátiť hroziacu škodu, a nakoľko samotný žalobca si naplánoval, vypočítal a vypracúval a realizoval vlastný obchodný plán svojej činnosti ako poisťovne a sám si vypočítal aj poisťné vzorce (poisťné kalkulácie), tak žalobca si zapríčinil a má strpieť takéto svoje chyby a znášať ich majetkové dopady s tým, že aj ust. § 56 ods. 1 Obchodného zákonníka stanovuje, že obchodné spoločnosti, teda aj žalobca, sú zakladané za účelom podnikania, a teda znášajú aj riziko neúspechu v podnikaní a ďalšie nepriaznivé následky, z dôvodu ktorého žalobca nemá právo na úspech a musí znášať svoje nesprávne podnikateľské rozhodnutia, ktoré nemožno prenášať na štát. Nestotožnil sa s tvrdením súdu prvého stupňa, že všeobecný súd si môže podľa ust. § 135 ods. 2 O. s. p. sám posúdiť všetky predbežné otázky, vrátane správnosti a zákonnosti správnych aktov, pretože tieto je možné preskúmať len procesným postupom v rámci správneho súdnictva, pričom pre všeobecný súd mimo rámca správneho súdnictva platí prezumpcia správnosti správnych aktov s výnimkou preskúmavania ničotnosti správnych aktov. Za nepreukázané považoval žalovaný 1/ aj tvrdenia súdu prvého stupňa, že vznik škody uplatnenej v konaní žalobcom súvisí výlučne s jeho nesprávnym úradným postupom, nakoľko v rozhodnej dobe, keď Ministerstvo financií SR v roku 1995 ako orgán štátneho dozoru nad poisťovníctvom vydalo rozhodnutie č. j. 52/1024/1995 zo dňa 30. 05. 1995, ktorým bolo žalobcovi udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve, bol platný a účinný zákon SNR č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 25/1992 Zb. a zákona č. 197/1992 Zb. s tým,

že bývalý zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve neobsahoval ustanovenie, ktoré by poisťovniam ukladalo povinnosť vypočítať a určiť výšku poistného na základe poistno - matematických metód tak, aby výška poistného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých ich záväzkov vrátane tvorby dostatočných technických rezerv a spôsobu ich umiestnenia a takúto povinnosť poisťovniam neukladal ani bývalý zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve, až do jeho novelizácie zákonom č. 186/2004 Z. z., ktorý povinnosť s uvedeným obsahom uložil v ust. § 31a zákona č. 95/2002 Z. z. s účinnosťou od 01. 05. 2004. Uviedol, že nakoľko žalobca pred 01. 05. 2004 nevykalkuloval a neurčil výšku poistného pre produkt ÚDP - K podľa poistno-matematických metód štandardne používaných v poisťovníctve, dostalo sa takto pôvodne určené poistné od 01. 05. 2004 do rozporu so zákonnými požiadavkami podľa nového ust. § 31a a § 70a ods. 1 zák. č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve v znení zák. č. 186/2004 Z. z., z dôvodu ktorého bolo povinnosťou žalobcu zosúladiť právne pomery ohľadne poistného produktu ÚDP - K s novou zákonnou úpravou, vrátane prekalkulovania výšky poistného pre produkt ÚDP - K, a zohľadniť pri tom už vzniknuté práva poistených a iných oprávnených osôb z poistných zmlúv. Uviedol, že žalobca mohol svoje právne pomery ohľadne produktu ÚDP - K vyriešiť a usporiadať napríklad zmenou zmluvných záväzkov z poistných zmlúv pre produkt ÚDP - K na základe dobrovoľnej dohody žalobcu s jeho klientmi, prevodom poistných zmlúv na inú poisťovňu, alebo prefinancovaním rozdielu medzi pôvodným, nižšie vykalkulovaným poistným a novým, vyššie prekalkulovaným poistným pre produkt ÚDP - K z vlastných finančných zdrojov s tým, že povinnosť žalobcu prepočítať poistné na produkt ÚDP - K, podľa poistno - matematických metód nebola dôsledkom príčinnej súvislosti s údajným nesprávnym úradným postupom orgánov štátneho dozoru a dohľadu nad poisťovníctvom, ale dôsledkom zákonných požiadaviek podľa nového ustanovenia § 31a a § 70a ods. 1 zák. č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve, ktoré bolo následne prevzaté aj do zák. č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01. 04. 2008. Vytkol súdu prvého stupňa, že námietku premlčania posúdil nesprávne a nezákonne, nakoľko zákon č. 514/2003 Z. vo svojom ust. § 27 ods. 1 v spojení s čl. VI ustanovuje, že sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými po 01. 07. 2004 a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom po 01. 07. 2004 s tým, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred 01. 07. 2004 a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred 01. 07. 2004 sa vzťahujú doterajšie predpisy, t. j. zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nakoľko nové zákonné požiadavky na určovanie a kalkulovanie poistného na základe poistno - matematických metód podľa ust. § 31a a § 70a ods. 1 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve nadobudli účinnosť až 01. 05. 2004, tak od tohto dátumu nebolo možné ani len teoreticky pokračovať v takom nesprávnom úradnom postupe z obdobia pred týmto dňom, ktorý mal spočívať vo vyžadovaní určovania a kalkulovania výšky poistného na základe poistno - matematických metód, keďže takáto požiadavka nemôže byť po 01. 05. 2004 zároveň zákonnou požiadavkou aj nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nakoľko nové zákonné požiadavky na určovanie a kalkulovanie poistného nadobudli účinnosť dňa 01. 05. 2004, teda ešte pred tým, ako zákon č. 514/2003 Z. z. nadobudol dňa 01. 07. 2004 účinnosť, nemohol v tomto období už ani len teoreticky existovať žalobcom tvrdený jeho nesprávny úradný postup, z dôvodu ktorého súd prvého stupňa nesprávne posúdil námietku premlčania podľa zák. č. 514/2003 Z. z., hoci ju mal správne posudzovať podľa zák. č.

58/1969 Zb., pričom premlčacia doba podľa tohto zákona bola trojročná a v čase, kedy žalobca podal dňa 03. 04. 2009 žalobu, bol už jeho nárok premlčaný. Namietol nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku z dôvodu jeho neúplnosti, nejasnosti, nepresnosti, nedostatočnosti a neadekvátnosti odôvodnenia, vrátane opomenutia, či zamlčania viacerých podstatných skutočností a faktov na jeho úkor a v prospech žalobcu, ktorému nadŕžal a priam s vlčou tmou prehliadal všetky nezrovnalosti a nepodloženosti s tým, že sa aktivisticky pokúšal vyfabrikovať akési právo na úspech žalobcu v podnikaní na jeho účet (žalovaného 1/) a súdno-protektorskú imunitu žalobcu pred zodpovednosťou za jeho vlastné konanie spočívajúce vo vypracovaní poisťných kalkulácií a neuvážene podnikateľské riziko. Namietol, že napadnutý rozsudok bol z neznámych dôvodov celkom zjavne mimoprávne motivovaný, keďže je založený na mystifikačných a nepreukázaných tvrdeniach súdu a žalobcu, prekrucujúcich skutočnosť, na nezávislom ignorovaní všeobecne známych skutočností a skutočností známych z jeho činnosti, vrátane ignorovania relevantnej konštantnej judikatúry, a dokonca aj na tzv. nezávislom ignorovaní a prekrúcaní zákonov a iných právnych predpisov, ktoré musí podľa ust. § 121 O. s. p. povinne zohľadniť, čo súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nezákonne a protiústavne ignoroval. Uviedol, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nerešpektoval postupne sa meniacu relevantnú zákonnú úpravu poisťovníctva, dohľad nad finančným trhom, ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a Občianskeho súdneho poriadku, porušil princípy materiálneho právneho štátu, jeho základné práva a slobody, nezohľadnil záväzné akty Európskeho spoločenstva a Európskej únie a relevantnú súdnu judikatúru, v dôsledku čoho došlo vydaním napadnutého rozsudku až k odmietnutiu spravodlivosti.

3.

Žalovaný 2/, ktorému bolo odvolanie žalovaného 1/ doručené dňa 14. 01. 2016 na vyjadrenie, sa k nemu nevyjadril.

4.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ uviedol, že okrem nevyberavých a neúctivých invektív na adresu súdu prvého stupňa zo strany žalovaného 1/, snahy o psychologické navodenia akože závažnosti niektorých tvrdení žalovaného 1/ neustálym opakovaním frázy „neopodstatnené, nepodložené, nepreukázané, nedôvodné a nezákonné“ a zjavnej snahy žalovaného 1/ zbaviť sa zodpovednosti za škodu jej hodením na Ministerstvo financií SR, resp. sčasti aj na žalobcu, z odvolania žalovaného 1/ vyplýva, že súdu prvého stupňa v podstate vytkol nesprávne právne posúdenie a nesprávne skutkové zistenia, keď uviedol, že nesprávny úrad postup v okolnostiach prípadu neexistuje a nesprávne stanovené poisťné si ako žalobca zapríčinil sám, súd prvého stupňa nebol oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu mimo správneho súdnictva, pôvodne určené poisťné poistenia ÚDP - K sa od 01. 05. 2004 dostalo do rozporu so zákonom, za čo zodpovedá žalobca, že na daný prípad nie je možné aplikovať zák. č. 514/2003 Z. z., ale zák. č. 58/1969 Zb., a nakoniec, že žalovaný 1/ nie je právnym nástupcom Úradu pre finančný trh. Uviedol, že uvedená argumentácia žalovaného 1/ nie je správna, pretože nezohľadňuje

relevantný právny stav a k námietke žalovaného 1/, že v okolnostiach prípadu neexistuje nesprávny úradný postup, poukázal na list Národnej banky Slovenska zo dňa 02. 12. 2013, č. ODT-13070/2013, z ktorého vyplýva jednoznačný záver, že jeho obchodný plán obsahoval sadzby poistného, vrátane ich kalkulácií, ktoré boli odsúhlasené Ministerstvom financií SR v rámci povoľovacieho konania, a po vydaní povolenia sa stali preňho záväznými. Poukázal na skutočnosť, že záväznosť obchodného plánu povoleného Ministerstvom financií SR preukazuje okolnosť, že podliehal kontrole, ktorej predmetom bol vždy záväzný právny stav, majúci svoj základ buď v povolení na podnikanie v poisťovníctve alebo vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v oblasti poisťovníctva, so skutkovým stavom v konkrétnej poisťovni. K argumentácii žalovaného 1/, že za nesprávne vypočítané poistné si počnúc 01. 05. 2004 môže sám, keďže od tohto dátumu ho samého zaťažovala povinnosť vypočítavať poistné podľa poistno - matematických metód uviedol, že právny predchodca žalovaného 1/ porušil § 9 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb., pretože mu vydal povolenie na podnikanie s poistením ÚDP - K s takým poistným, ktoré bolo v rozpore so zákonom, v takomto poistení ho následne utvrdzoval a jeho nedostatky mu nevytkol, i keď bol povinný dbať o ich odstránenie, čím žalovaný 1/ vlastnou nečinnosťou pokračoval vo svojom nesprávnom úradnom postupe, ktorý bol ukončený až dňom 15. 02. 2008, kedy odmietol jeho námietky proti nedostatkom v jeho podnikaní, ktoré žalovaný 1/ zistil vo svojom Protokole zo dňa 29. 10. 2007. Žalobca poukázal na ním predložené odborné stanovisko zo dňa 20. 06. 2014, č. 2/2014, podľa ktorého nezákonné rozhodnutie ani nesprávny úradný postup orgánu štátnej správy nad poisťovníctvom nie sú súčasťou podnikateľského rizika žalobcu s tým, že relevantným právnym predpisom, ktorý je potrebné na túto vec aplikovať, je zák. č. 514/2003 Z. z. K právnemu posúdeniu námietky premlčania poukázal žalobca na ustálený právny názor vo veci konajúcich súdov o nepremlčaní jeho nároku na náhradu škody a k námietke žalovaného 1/, že v tejto veci nie je orgánom oprávneným konať Národná banka Slovenska, ale Ministerstvo financií SR, poukázal žalobca na skutočnosť, že čo sa týka pôsobnosti štátnych orgánov v oblasti poisťovníctva, Národná banka Slovenska je univerzálnym právnym nástupcom Úradu pre finančný trh, ktorý je zase univerzálnym právnym nástupcom Ministerstva financií, a preto niet pochyb o tom, že práve Národná banka Slovenska je tým orgánom, ktorý má v tejto veci v mene štátu konať s tým, že k rovnakému záveru dospelo v tomto konaní aj Ministerstvo financií SR, ako aj na to, že samotná Národná banka Slovenska sa ako takýto orgán správala, keď bez toho, aby postúpila jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody inému príslušnému orgánu štátu, túto sama prejedнала a rozhodla o nej. K tvrdeniu žalovaného 1/, že škoda, ktorá mu bola spôsobená, nie je v príčinnej súvislosti s úradným postupom orgánov štátu uviedol, že záver súdu prvého stupňa, že jedinou príčinou vzniknutej škody bola skutočnosť, že žalovaný 1/ mu povolil podnikanie v poisťovníctve aj s poistením ÚDP - K nesprávne a v nesprávnom poistení ho utvrdzoval je správny, keď existencia príčinnej súvislosti bola preukázaná aj znaleckým posudkom, ktorý predložil v rámci konania pred súdom prvého stupňa, a ktorý žalovaný 1/ nijako nerozporoval.

5.

Žalovaný 1/, ktorému odvolací súd doručil vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu dňa 25. 07. 2016, sa k nemu nevyjadril.

✓
1001-2476/2016-21/7/16.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 378 ods. 1 CSP v znení účinnom od 01. 07. 2016, zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok), túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem a rozsudok verejne vyhlásil dňa 21. júla 2016 podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP, pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia, upovedomení zákonným spôsobom.

7.

Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

8.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9.

V posudzovanej veci súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 02. apríla 2012, č. k. 22C/372/2009 – 332 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uložiť žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 32. 189. 864 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody, ktorá vznikla nesprávnym úradným postupom orgánov štátnej správy nad poisťovníctvom spočívajúcim v tom, že orgány štátneho dozoru nad poisťovníctvom v roku 1995 schválili a neskôr v roku 1999, resp. 2003 vo vzťahu k poisťovní (žalobca) kontrolovali a vynucovali matematicky nesprávne poisťné kalkulácie obsiahnuté v právne záväznom obchodnom pláne a na základe chybných, štátom vynucovaných kalkulácií, poisťovňa v rámci svojho podnikania inkasovala neadekvátne nižšie vstupné poisťné oproti skutočným vyplácaným výstupným poisťným plneniam, v dôsledku čoho žalobcovi vznikla škoda v žalovanej výške.

10.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu uvedený rozsudok súdu prvej inštancie zrušil uznesením zo dňa 30. apríla 2015, č. k. 2Co/315/2012 – 401 a vec mu vrátil na ďalšie

konanie, keď nosným dôvodom (ratio decidendi) uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol v poradí prvý prvoinštančný rozsudok zrušený bola skutočnosť, že napadnutý rozsudok bol nepreskúmateľný a závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel nemali žiadnu oporu v skutkovom stave, ktorý prvoinštančný súd zistil a ani v dokazovaní, ktoré sám vykonal.

11.

Predmetom odvolacieho konania je právne posúdenie vecnej správnosti napadnutého medzitýmneho rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že právny základ nároku žalobcu voči žalovanému 1/ je daný a žalobu voči žalovanému 2/ zamietol, keď dospel k záveru, že žalovaný 1/ (jeho orgány) sa dopustil nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v nedostatočnom plnení zákonných povinností, ktoré mu ukladal zák. č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve, účinný od 08. 02. 1991 do 28. 02. 2002, počas schvaľovania žalobcom predložených matematicko - poisťných kalkulácii sadzieb poisťného na poistenie ÚDP - K, obsiahnutých v právne záväznom pláne žalobcu a následnej kontroly ich dodržiavania, kedy žalobcu opakovane utvrdzoval v ich správnosti, o čom svedčia výsledky kontrolnej činnosti orgánov žalovaného 1/ zo dňa 31. 07. 1999 a 28. 05. 2003, pri ktorých orgány žalovaného 1/ žalobcovi nesprávne kalkulácie poskytovaných poisťných produktov nevytkli, ani vady obchodného plánu alebo sadzieb poisťného, v dôsledku čoho vznikla žalobcovi škoda spočívajúca v rozdiely medzi skutočne vyberaným poisťným na poistenie ÚDP-K podľa nesprávnych sadzieb, ktorých výška bola žalobcovi schválená orgánmi žalovaného 1/ v rozpore s matematicko - poisťnými metódami a poisťným na poistenie ÚDP - K, ktoré by zohľadňovalo všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa žalobca zaväzoval plniť v prípade, ak dôjde k poisťnej udalosti, pričom táto škoda je v príčinnej súvislosti s opísaným nesprávnym úradným postupom žalovaného 1/, keďže žalobca bol viazaný nesprávnymi sadzbami poisťného schválenými orgánmi žalovaného 1/ v dokumente Poistno-matematické metódy na výpočet poisťného a technických rezerv, ktorých dodržiavanie žalobcom bolo následne orgánmi žalovaného 1/ kontrolované a ich nedodržiavanie sankcionované, teda nebyť nesprávneho úradného postupu žalovaného 1/, škoda by nevznikla.

12.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého medzitýmneho rozsudku, že žalovaný 1/ zodpovedá žalobcovi za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánov dozoru (dohľadu) nad poisťovníctvom z dôvodu, že žalobcovi bolo dňa 30. 05. 1995 udelené povolenie na výkon podnikateľskej činnosti na území Slovenskej republiky rozhodnutím Ministerstva financií SR č. j. 52/1024/1995, ktorým bol žalobcovi povolený výkon poisťovacej činnosti, životného poistenia, podľa priložených všeobecných podmienok za predpokladu, že táto činnosť bude vykonávaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, keď v dňoch 09. 06. 1999 až 25. 06. 1999 uskutočnilo Oddelenie dozoru na poisťovníctvom Ministerstva financií SR, ako orgán žalovaného 1/, kontrolu obchodného plánu a kalkulácií všetkých ponúkaných produktov žalobcu, vrátane kapitálového poistenia ÚDP - K, pri ktorej neboli zistené žiadne nedostatky, pričom tento kontrolný orgán

žalovaného 1/ konštatoval, že produkty životného poistenia žalobcu, vrátane poistenia ÚDP - K, sú v súlade s obchodným plánom predloženým Ministerstvu financií SR a všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie schválenými Ministerstvom financií SR, pričom žiadne nedostatky kalkulácií žalobcom ponúkaných produktov životného poistenia následne v roku 2003 nezistil ani Úrad pre finančný trh, keď až dohľad vykonaný žalovaným 1/ prostredníctvom Národnej banky Slovenska v roku 2007 zistil, že kalkulačné vzorce uvedené v dokumente Poistno-matematické modely produktov životného poistenia nie sú v súlade s poistno - matematickými metódami na výpočet poistného a technických rezerv a kalkulačné vzorce niektorých produktov nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa žalobca zaviazal plniť v prípade, ak nastane poistná udalosť a následne určil žalobcovi lehoty, v ktorých bol povinný prijať opatrenia na odstránenie uvedených nedostatkov.

13.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že už v uznesení zo dňa 30. apríla 2015, č. k. 2Co/315/2012-401, ktorým bol v poradí prvý rozsudok v spore zrušený (rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 02. apríla 2012, č. k. 22C/372/2009 – 332), poukázal na skutočnosť, že zákonnou povinnosťou žalobcu žiadajúceho povoliť mu podnikanie v poisťovníctve bolo predložiť obchodný plán, ktorý podľa ust. § 11 ods. 1, 3 zák. č. 24/1991 Zb., účinného od 08. 02. 1991 do 28. 02. 2002, musel obsahovať aj kalkulácie poistných produktov a zároveň mal príslušný orgán štátnej správy povinnosť kontrolovať, či sa žalobca od podmienok uvedených v povolení na podnikanie v poisťovníctve neodchýlil a v prípade takéhoto zistenia, bol príslušný orgán povinný a oprávnený žalobcu sankcionovať, pričom je nesporné, že orgány žalovaného, do ktorých pôsobnosti v priebehu času spadal dozor (dohľad) nad poisťovníctvom, si túto povinnosť splnili.

14.

K tvrdeniu žalovaného 1/ namietajúceho záver súdu prvej inštancie, že Ministerstvo financií SR, nemalo povinnosť preskúmať obchodný plán a matematické kalkulácie žalobcu v rámci konania o žiadosti žalobcu na vydanie povolenia na podnikanie poisťovne a tieto schvaľovať, odvolací súd uvádza, že podľa ust. § 9 ods. 1, 3 zák. č. 24/1991 Zb., účinného dňa 30. 05. 1995, kedy bolo žalobcovi toto povolenie vydané, orgán dozoru nad poisťovníctvom, ktorým bolo v tom čase Ministerstvo financií SR (§ 17 zák. č. 24/1991 Zb.), nemohlo povolenie vydať, ak zo žiadosti alebo jej podkladov, prípadne z ďalších overených informácií zistilo, že žalobca (resp. žiadateľ) nespĺňa dostatočné odborné predpoklady na výkon predmetu podnikania v poisťovníctve, že záujmy ním poistených nebudú zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené alebo, že žalobca nebude schopný v zodpovedajúcej miere dlhodobo plniť svoje záväzky z poistných vzťahov s tým, že podľa ust. § 11 ods. 1 zák. č. 24/1991 Zb., účinného dňa 30. 05. 1995, bol žalobca povinný priložiť ku svojej žiadosti, okrem iného, aj obchodný plán činnosti a všeobecné poistné podmienky, ktorého povinnou súčasťou, t. j. obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá chcela vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (životné poistenie), tiež údaje o sadzbách poistného vrátane ich

kalkulácie, tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádza kalkulácia a veľkosť úrokovej sadzby (§ 11 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb.). Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že na citované ustanovenia sa vo svojom odvolaní odvoláva aj samotný žalovaný 1/, avšak ich nesprávnym výkladom z nich vyvodil úplne iné právne závery, nakoľko je nepochybné, že Ministerstvo financií SR, ako orgán dozoru nad poisťovníctvom, mohlo žalobcovi vydať povolenie na podnikanie poisťovne iba vtedy, keď po preskúmaní ním predloženej žiadosti a jej príloh, medzi ktoré patrili aj poisťné podmienky a obchodný plán obsahujúci sadzby poisťného vrátane ich kalkulácie, dospelo k záveru, že žalobca bude schopný dlhodobo plniť svoje záväzky z poisťných vzťahov, a že záujmy poistených budú zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené, t. j. žiadosť žalobcu a jej prílohy schválilo.

15.

Odvolací súd sa stotožnil aj so správnym právnym posúdením sporu prvoinštančným súdom, keď dospel k záveru, že Ministerstvom financií SR schválené podmienky na podnikanie, uvedené v žiadosti žalobcu a jej prílohách, vrátane matematických výpočtov poisťného, sa stali pre neho záväzné, keďže orgány dozoru (dohľadu) žalovaného mali povinnosť plnenie týchto podmienok nielen kontrolovať a sankcionovať, ale aj vyžadovať, aby žalobca podnikal výlučne iba podľa týchto podmienok, ako to vyplýva napríklad z ust. § 18 ods. 1 písm. c) a § 20 ods. 1, 2 zák. č. 24/1991 Zb., podľa ktorých malo Ministerstvo financií SR v rámci dozoru oprávnenie kontrolovať, či žalobca vykonáva činnosť v súlade s udeleným povolením, a ako hospodári s prostriedkami prijatými na poistenie a v prípade nedostatkov požadovať pod sankciou ich odstránenie v určenej lehote s tým, že aj Úrad pre finančný trh mal podľa ust. § 12 ods. 1 zák. č. 96/2002 Z. z. a ust. § 31 ods. 1, § 49 ods. 1 zák. č. 95/2002 Z. z. v rámci dohľadu oprávnenie zisťovať objektívny stav a ďalšie dôležité skutočnosti o žalobcovi, najmä nedostatky v jeho činnosti, vrátane nedostatku schopnosti trvale zabezpečiť vlastnými zdrojmi úhradu záväzkov vyplývajúcich z uzavretých poisťných zmlúv (insolventnosti), príčiny zistených nedostatkov a ukladať žalobcovi sankcie za tieto nedostatky a opatrenia na ich nápravu.

16.

Je nutné poukázať na skutočnosť, že aj Národná banka Slovenska, ktorá v tomto konaní koná v mene žalovaného 1/, mala podľa ust. § 2 ods. 1 zák. č. 747/2004 Z. z., v rámci dohľadu nad žalobcom, oprávnenie zisťovať a vyhodnocovať informácie a podklady o skutočnostiach, ktoré sa týkajú žalobcu a jeho činnosti, medzi ktoré nepochybne patria aj kalkulácie sadzieb poisťného obsiahnuté v obchodnom pláne žalobcu a zároveň vyžadovať, aby žalobca prijal náležité opatrenia na odstránenie nedostatkov v takýchto podkladoch, či už v rámci konania o uloženie opatrenia, alebo v rámci dohľadu na mieste podľa ust. § 8 ods. 2 písm. c) zák. č. 747/2004 Z. z., čo nakoniec vo vzťahu k žalobcovi aj urobila, keď v rámci dohľadu nad žalobcom vykonávaným na mieste zistila nedostatky vo výpočte poisťného, spočívajúce v nesúlade kalkulačných vzorcov uvedených v dokumente žalobcu s poisťno - matematickými metódami na výpočet poisťného a technických rezerv, a tiež skutočnosť, že

kalkulačné vzorce niektorých produktov nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa žalobca zaviazal splniť v prípade poistnej udalosti.

17.

Žalovaný 1/ vo svojom odvolaní namietol, že iba výrok rozhodnutia správneho orgánu (v posudzovanej veci povolenia na podnikanie poisťovne, ktoré Ministerstvo financií SR vydalo žalobcovi) zaväzuje účastníka konania, s úvahou ktorou sa síce odvolací súd stotožnil ako vo všeobecnosti správnou, avšak je potrebné poukázať na skutočnosť, že z výroku povolenia, ktoré Ministerstvo financií SR vydalo žalobcovi na podnikanie poisťovne mu vyplýva iba právo (na podnikanie v poisťovníctve na území Slovenskej republiky), skutočnosť ktorá však neznamená, že žalobcovi vydaním tohto rozhodnutia nevznikli všetky vyššie uvedené zákonné povinnosti, ktoré zákon s vydaním tohto rozhodnutia spája, vrátane povinnosti podnikat' v poisťovníctve iba podľa podmienok uvedených v žiadosti žalobcu o vydanie povolenia a jej prílohách, ktoré Ministerstvo financií SR vydaním predmetného rozhodnutia autoritatívne schválilo.

18.

S argumentáciou žalovaného 1/ v podanom odvolaní, že aj Ministerstvo financií SR vo svojom Protokole o kontrole zo dňa 31. 07. 1999 rozlišuje medzi obchodným plánom a schválenými poistnými podmienkami, z čoho podľa neho vyplýva, že samotné predloženie obchodného plánu ministerstvu žalobcom nemožno stotožňovať s jeho schválením, by sa bolo možné stotožniť iba v prípade, ak by na základe obchodného plánu, ktorý žalobca predložil ministerstvu so svojou žiadosťou, nebolo žalobcovi ministerstvom vydané povolenie na podnikanie poisťovne, avšak akonáhle sa tak stalo, stali sa pre neho obchodné podmienky záväznými, keďže vydaním povolenia došlo k ich autoritatívnemu schváleniu štátnym orgánom, ako správne uzavrel aj súd prvej inštancie, pričom v tejto súvislosti nie je možné opomenúť skutočnosť, že žalovaný 1/ si zamieňa pojem (všeobecné) poistné podmienky, ktoré spolu s obchodným plánom činnosti ako prílohy žiadosti na vydanie povolenia na podnikanie poisťovne ustanovuje už citovaný § 11 ods. 1 zák. č. 24/1991 Zb., a pojem kalkulácie sadzieb poistného, ktoré, na rozdiel od názoru žalovaného 1/, nepochybne sú podľa ust. § 11 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb. súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne žalobcu.

19.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že argumentácia žalovaného 1/ v podanom odvolaní týkajúca sa nezáväznosti kalkulácií sadzieb poistného pre žalobcu a absencie povinnosti Ministerstva financií SR kontrolovať pred vydaním povolenia na podnikanie poisťovne žalobcovi v roku 1995 súladnosť týchto kalkulácií s poistno - matematickými metódami, je v príkrom rozpore s jeho vlastnými predchádzajúcimi tvrdeniami uvedenými v jeho Odpovedi na žiadosť o informáciu zo dňa 30. 07. 2012, č. ODT-7467/2012 a v jeho Odpovedi na žiadosť o súčinnosť a poskytnutie informácií zo dňa 02. 12.

2013, č. ODT-13070/2013, v ktorých žalovaný 1/ opakovane potvrdil, že Ministerstvo financií SR, ako orgán štátneho dozoru nad poisťovníctvom do roku 2000, schválilo kalkulácie a sadzby poisťného po tom, ako zistilo, že sú poisťno - matematicky správne, čím sa stali pre poskytovateľa poisťného záväznými a boli tak zárukou bezpečného fungovania poisťovne, pričom dodržiavanie schválených kalkulácií bolo predmetom pravidelnej kontroly orgánu štátneho dozoru nad poisťovníctvom. Z uvedených listov žalovaného 1/ pritom správne vychádzal aj súd prvej inštancie keď posudzoval, či je možné úradný postup Ministerstva financií SR a ostatných štátnych orgánov, ktoré následne vykonávali dozor (dohľad) nad žalobcom, vyhodnotiť ako nesprávny.

20.

Neopodstatnená je zároveň námietka žalovaného 1/, že v roku 1995, kedy Ministerstvo financií SR vydalo žalobcovi povolenie na podnikanie v poisťovníctve nebola ešte poisťná matematika právne regulovaná, a preto sa ministerstvo nemohlo dopustiť nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení v tom čase neexistujúcich pravidiel poisťnej matematiky, keď síce správne uviedol, že žalobcovi bola povinnosť určiť výšku poisťného na základe poisťno - matematických metód tak, aby výška poisťného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých ich záväzkov vrátane tvorby dostatočných technických rezerv a spôsobu ich umiestnenia, uložená až dňom 01. 05. 2004, kedy nadobudlo účinnosť ust. § 31a zák. č. 95/2002 Z. z., avšak túto povinnosť žalobcu si nesprávne zamieňa s povinnosťou Ministerstva financií SR vydať žalobcovi povolenie na podnikanie poisťovne iba v prípade, ak zo žiadosti žalobcu o jeho vydanie alebo jej podkladov, teda aj z matematických kalkulácií poisťného zistí, že žiadateľ spĺňa dostatočné odborné predpoklady na výkon predmetu podnikania v poisťovníctve, ktorá Ministerstvu financií SR nepochybne vyplývala z už citovaného ust. § 9 ods. 1, 3 zák. č. 24/1991 Zb., účinného dňa 30. 05. 1995, kedy vydalo žalobcovi povolenie na podnikanie v poisťovníctve. Z uvedeného teda vyplýva, že to, že žalobca v roku 1995 nemal sám povinnosť určovať výšku poisťného na základe matematicko - poisťných metód neznamena, že táto povinnosť v uvedenom čase nezaťažovala samotné Ministerstvo financií SR, ktoré bolo ako štátny orgán dozoru nad poisťovníctvom povinné vo verejnom záujme zabezpečiť, aby na trh s poisťovníctvom nevstupovali subjekty s nedostatočnou tvorbou finančných rezerv.

21.

Odvolačiaci súd preto dospel k záveru, že ak Ministerstvo financií SR vydalo žalobcovi povolenie na podnikanie poisťovne napriek tomu, že z jeho žiadosti a k nej pripojených príloh vyplývalo, že sadzby poisťného vypočítané žalobcom mu neumožnia plniť jeho záväzky z poisťných vzťahov a zodpovedným spôsobom zabezpečovať záujmy poistených, konalo v rozpore s ust. § 9 ods. 1, 3 a § 11 ods. 1 zák. č. 24/1991 Zb., keď ako orgán dozoru nezabezpečilo vo verejnom záujme hospodárenie poisťovne žalobcu, ktorej na túto činnosť udelilo povolenie, ani záujmy poistených, na ktorých ochranu bolo zákonom povolané (§ 1, § 17 zák. č. 24/1991 Zb.) s tým, že uvedená činnosť Ministerstva financií SR, ktorou v mene

žalovaného (štátu) vykonávalo právomoc štátneho orgánu (orgánu dozoru) v oblasti poisťovníctva nesporne predstavuje nesprávny úradný postup, keďže Ministerstvo financií SR ako orgán štátnej správy úplne zlyhalo v plnení svojich povinností, ktoré mu vo verejnom záujme ukladal v tej dobe účinný zákon č. 24/1991 Zb.

22.

Odvolací súd považuje za nevyhnutné poukázať zároveň na skutočnosť, že uvedený postup Ministerstva financií SR prekročil aj rámec ním vydaného rozhodnutia č. j. 52/1024/1995, ktorým dňa 30. 05. 1995 povolilo žalobcovi podnikanie v poisťovníctve, a v ktorom sa tento postup odzrkadlil, keďže Ministerstvo financií SR pokračovalo v nesprávnom vykonávaní svojej právomoci na úseku štátnej správy v oblasti poisťovníctva aj po jeho vydaní, keď ani dozorom vykonávaným nad podnikaním žalobcu v poisťovníctve v dňoch 09. 06. 1999 až 25. 06. 1999, v rozpore s ust. § 18 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 1 zák. č. 24/1991 Zb., nezistilo nedostatky v hospodárení poisťovne žalobcu z hľadiska zabezpečenia plnenia jeho záväzkov a jeho platobnej spôsobilosti, spočívajúce v nedostatočnej tvorbe finančných rezerv v dôsledku vyberania poisťného vypočítaného pri produkte ÚDP - K, pričom ako vyplynulo z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, rovnakého pochybenia sa následne dopustil aj Úrad pre finančný trh, na ktorý zákonom č. 96/2002 Z. z. prešla dohľadová pôsobnosť nad subjektmi podnikajúcimi v poisťovníctve, keď počas dohľadu, ktorý vykonával u žalobcu dňa 13. 02. 2003 v rozpore s ust. § 12 ods. 1 tohto zákona, účinného k uvedenému dňu, objektívne nezistil nedostatky v činnosti žalobcu pri predaji nesprávne vypočítanej sadzby poisťného na poistenie ÚDP - K.

23.

V konaní síce nebolo sporným, že rozhodnutie Ministerstva financií SR zo dňa 30. 05. 1995, č. j. 52/1024/1995, ktorým bolo žalobcovi udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve na území Slovenskej republiky ako celok zrušené ani zmenené nebolo (ani formálne), ako na to odvolací súd poukázal už v uznesení zo dňa 30. apríla 2015, č. k. 2Co/315/2012 - 401, avšak iba z tejto samotnej skutočnosti nemožno vyvodzovať, že postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal a následne v neho aj vyústil, spočívajúci v riadnom nepreskúmaní nesprávnych kalkulácií poisťného na poistenie ÚDP - K a aprobovaní takýchto kalkulácií Ministerstvom financií SR, bol správny a v súlade so zákonom.

24.

Je nutné uviesť, že samotný žalovaný 1/ vo svojej Odpovedi na žiadosť o súčinnosť a poskytnutie informácií zo dňa 02. 12. 2013, č. ODT-13070/2013, ktorá bola pred súdom prvej inštancie vykonaná ako dôkaz, z ktorého následne aj pri rozhodovaní napadnutým rozsudkom vychádzal, konštatuje, že v dôsledku vydania jeho Protokolu o dohľade nad žalobcom zo dňa 29. 10. 2007, č. ODO-12990/2007 sa stalo rozhodnutie Ministerstva financií SR zo dňa 30. 09. 1995, č. j. 52/1024/1995, materiálne neplatným vo vzťahu k nesprávne vypočítanému poisťnému ÚDP - K, avšak k zmene alebo zrušeniu ministerstvom vydaného povolenia týmto nedošlo.

25.

Odvolací súd zároveň poukazuje na názor Ústavného súdu Českej republiky, vyslovený v náleze zo dňa 09. 07. 2009, sp. zn. II. ÚS 1774/08, na ktorý v priebehu tohto konania poukázal žalobca, v zmysle ktorého je prejavom neprípustného formalizmu, ktorý svojim pôsobením zasahuje samotnú podstatu materiálneho právneho štátu, ak súd na jednej strane skonštatuje, že vytýkané pochybenia nemožno právne podradiť pod legislatívny pojem „nesprávny úradný postup“ z dôvodu, že tieto pochybenia viedli k vydaniu rozhodnutia, a súčasne skonštatuje, že nemôže ísť ani o nezákonné rozhodnutie, pretože nebolo formálne zrušené ani zmenené s tým, že ak má dôjsť k naplneniu ratio legis ustanovení § 5, § 6 ods. 1 a § 9 zák. 514/2003 Z. z., ktoré vykonávajú čl. 46 ods. 3 Ústavy, nemožno pripustiť takú interpretáciu týchto ustanovení, na základe ktorej dôjde k popretiu ich zmyslu a de facto k vylúčeniu zodpovednosti štátu za ním nesprávne (nezákonne) vykonávanú verejnú moc.

26.

Súd prvej inštancie, ktorý bol po zrušení v poradí jeho prvého rozhodnutia v tomto spore viazaný názorom odvolacieho súdu (do 30. 06. 2016 podľa § 226 O. s. p., účinnosťou zákona č. 160/2015 Z. z. podľa § 391 ods. 2 CSP), po vrátení veci odvolacím súdom dospel v súlade s vykonaným dokazovaním a ústavne konformným výkladom príslušných ustanovení zákona č. 541/2003 Z. z., ktoré dopadajú na ním zistený skutkový stav k správne záveru, že proces posudzovania žiadosti žalobcu, a k nej priloženého obchodného plánu činnosti obsahujúceho sadzby poistného na poistenie ÚDP - K, vypočítaného v rozpore s matematicko - poistnými metódami, ako aj následné schválenie žiadosti žalobcu v časti týkajúcej sa takto nesprávne vypočítaného poistného na poistenie ÚDP - K, a tiež viaceré kontroly, ktoré nedostatok v nesprávne vypočítanom poistnom na poistenie ÚDP - K vôbec neodhalili, čím bol žalobca utvrdzovaný v ich správnosti; predstavuje jediný súvislý nesprávny úradný postup žalovaného, resp. jednotlivých orgánov, ktoré v jeho mene vykonávali počas viacerých časových období dozor nad poisťovníctvom a mali zabezpečiť, aby žalobca predával poistenie ÚDP - K iba za také poistné, ktoré mu umožní vytvoriť si dostatočné finančné rezervy na pokrytie prípadných poistných plnení a zabezpečenie svojich poistencov, čo sa však nestalo, keďže práve naopak, ako to vyplýva z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, žalovaný 1/ neskôr sám, prostredníctvom Národnej banky Slovenska, ako orgánu dohľadu nad poisťovníctvom na to príslušného, konštatoval nesprávnosť takéhoto postupu a nariadil žalobcovi odstrániť zistené nedostatky spočívajúce v nesprávnom výpočte poistného na poistenie ÚDP - K, a to tak, že dôjde k prepočítaniu takýmto spôsobom nízko stanoveného poistného pri poistení ÚDP - K v súlade s poistno - matematickými metódami, a tiež k navýšeniu technických rezerv o peňažné prostriedky predstavujúce rozdiel medzi takto nanovo vyššie vypočítaným poistným a pôvodným, nesprávne vypočítaným nízkym, poistným.

27.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) v časti týkajúcej sa posúdenia uvedenej činnosti žalovaného ako nesprávneho úradného postupu ďalej uvádza, že tú časť činnosti žalovaného (výkonu verejnej moci), ktorá viedla k vydaniu rozhodnutia o vydaní povolenia žalobcovi na podnikanie s poistením ÚDP - K v roku 1995 (posudzovanie žiadosti a obchodného plánu činnosti v časti týkajúcej sa nesprávnych kalkulácií sadzieb poistného na poistenie ÚDP - K a jeho schválenie), nemožno subsumovať pod nezákonné rozhodnutie nielen preto, že svojim rozsahom toto rozhodnutie presahovala, keďže žalovaný v nej pokračoval aj po vydaní tohto rozhodnutia, ako už odvolací súd uviedol vyššie, ale tiež preto, že toto rozhodnutie sa stalo v časti týkajúcej sa nesprávne vypočítaného poistného materiálne nevykonateľným momentom, kedy bola táto nesprávnosť (nezákonnosť) autoritatívne konštatovaná Národnou bankou Slovenska v jej Protokole o dohl'ade nad žalobcom zo dňa 29. 10. 2007, č. ODO-12990/2007, čo konštatuje aj samotná Národná banka Slovenska vo svojej Odpovedi na žiadosť o súčinnosť a poskytnutie informácií zo dňa 02. 12. 2013, keď predmetný Protokol Národnej banky Slovenska je pritom potrebné posúdiť ako akt odňatia účinnosti tej časti právoplatného a nezrušiteľného rozhodnutia Ministerstva financií SR o udelení povolenia žalobcovi na podnikanie v poisťovníctve z roku 1995, ktorou ministerstvo schválilo nesprávne sadzby poistného na poistenie ÚDP - K, vypočítané v rozpore s poisťovníctvom - matematickými metódami zabezpečujúcimi náležité vytváranie technických rezerv žalobcu, čo pri ústavne konformnom výklade príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. sledujúcim účel tejto právnej úpravy (odškodnenie všetkých škôd spôsobených nesprávnym výkonom verejnej moci) pôsobí analogicky ako akt zrušenia tejto nezákonnej (nesprávnej) časti predmetného rozhodnutia Ministerstva financií SR, a preto, ak súd prvej inštancie posúdil uvedenú časť rozhodnutia žalovaného ako nezákonnú, nebolo to z dôvodu, že túto otázku sám predbežne posúdil, ako to vo svojom odvolaní uviedol žalovaný 1/, ale preto, že vychádzal z autoritatívnych zistení samotného žalovaného 1/, ktoré urobil v správnom konaní, ako na to oprávnený orgán verejnej moci.

28.

Odvolací súd považuje za nutné upriamiť pozornosť žalovaného 1/ na skutočnosť, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani neuviedol, že otázku nezákonnosti rozhodnutia Ministerstva financií SR posudzoval sám ako otázku predbežnú, nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozsudku iba vyplýva, že sumarizoval výlučne vyjadrenia žalobcu, ktoré v prvoinštančnom konaní predniesol. //

29.

Je nesporné, že žalobca nemal možnosť žiadanými prostriedkami brojiť proti nesprávnosti predmetného rozhodnutia, ktorým Ministerstvo financií Slovenskej republiky vyhovel jeho žiadosti a vydalo mu v roku 1995 povolenie na vykonávanie podnikania

v poisťovníctve, z dôvodu ktorého ani nemôže niesť zodpovednosť za to, že sa stalo formálne nezrušiteľným s tým, že žalobcovi tak bola bez toho, aby sám porušil zákon alebo sa o to iným spôsobom pričínil, uložená povinnosť ex post napraviť škody (doplniť poisťné na poistenie ÚDP - K) spôsobené orgánmi štátu v minulosti nedbanlivým výkonom ich dozorových (dohľadových) zákonných povinností, čo je o to neprípustnejšie, že pri svojich podnikateľských aktivitách v poisťovníctve vychádzal z dôvery v správnosť rozhodnutí a kontrolných postupov orgánov žalovaného v oblasti štátneho (dozoru) dohľadu nad poisťovníctvom.

30.

Jedným zo základných atribútov materiálneho právneho štátu vyjadreným v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je totiž dôvera jednotlivca v rozhodovaciú činnosť štátnych orgánov a preto nemožno prisvedčiť odvolacej námietke žalovaného 1/, že uvedený stav je dôsledkom nesprávneho podnikateľského rozhodnutia, za ktoré žalobca sám zodpovedá podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, pretože im ako podnikateľ, obchodná spoločnosť (§ 56 ods. 1 Obchodného zákonníka) mal predchádzať, a ktoré preto nemožno prenášať na štát, keďže je nesporné, že práve žalovaný, resp. jeho orgány, mal v tomto prípade povinnosť dohliadať na to, za akých podmienok žalobca v poisťovníctve podniká, a či si správnym výberom poisťného zabezpečuje dostatočnú výšku technických rezerv pre prípad vzniku poisťných udalostí a v záujme poistených osôb, nakoľko práve zabezpečenie finančnej stability poisťovní a celého poisťného trhu, je elementárnym cieľom dohľadu nad poisťovníctvom a dôvodu, prečo štát (žalovaný) zriadil orgány dohľadu nad týmto podnikateľským odvetvím, z dôvodu ktorého oprávnenú dôveru žalobcu v správnosť rozhodnutí a postupov štátnych orgánov nemožno považovať za jeho právo „na úspech v podnikaní“, ako to uviedol vo svojom odvolaní žalovaný 1/.

31.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalovaného 1/ v podanom odvolaní, že škoda spôsobená žalobcovi nie je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom jeho orgánov dozoru (dohľadu) nad poisťovníctvom, keď žalovaný 1/ namietal, že zák. č. 24/1991 Zb. pôvodne neobsahoval ustanovenie, ktoré by poisťovniam ukladalo povinnosť vypočítat' a určiť výšku poisťného na základe poisťno - matematických metód tak, aby výška poisťného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov, vrátane tvorby dodatočných rezerv, túto povinnosť uložil poisťovniam odo dňa 01. 05. 2004 až zák. č. 95/2002 Z. z. a argumentoval, že povinnosť žalobcu prepočítat' poisťné na poistenie ÚDP - K, a takto vzniknutý rozdiel poisťného doplniť, nevznikla v príčinnej súvislosti s jeho úradným postupom, ale dôsledkom zmeny právnej úpravy poisťovníctva, ktorá ustanovila poisťovniam nové zákonné povinnosti, keďže je nepochybné, že všetky orgány žalovaného, v ktorých pôsobnosti bol štátny dozor (dohľad) nad poisťovníctvom zaťažovala obsahovo totožná povinnosť, t. j. zabezpečiť, aby bol žalobca schopný v zodpovedajúcej miere plniť svojej záväzky z poisťných vzťahov, pričom túto povinnosť mali orgány žalovaného od počiatku

podnikania žalobcu (viď citované ust. § 9 ods. 1, 3 zák. č. 24/1991 Zb.), keďže žalobca bol od tohto času povinný predkladať orgánom žalovaného údaje o sadzbách poistného vrátane ich kalkulácie (viď citované ust. § 11 ods. 3 zák. č. 24/1991 Zb.) a je preto nesporné, že žalovaný si túto dohľadovú povinnosť riadne splnil iba v prípade, ak umožnil žalobcovi podnikat' iba s takými sadzbami poistného, ktoré mu umožňovali tvoriť rezervy umožňujúce v zodpovedajúcej miere plniť svoje záväzky z poistných vzťahov, z dôvodu ktorého je neobhájiteľné tvrdenie žalovaného 1/, že jeho orgány mohli žalobcovi do 01. 05. 2004, kedy nadobudlo účinnosť ust. § 31a zák. č. 95/2002 Z. z. schváliť v podstate akékoľvek sadzby poistného, keďže žalobcovi až po tomto dni vznikla povinnosť vypočítavať a určiť poistné na základe poistno - matematických metód, zabezpečujúcich trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov vrátane dostatočnej tvorby technických rezerv, nakoľko, ak by odvolací súd pripustil takýto záver, musel by zároveň konštatovať, že dohľad štátu nad poisťovníctvom nemal nikdy zákonné opodstatnenie, čo je však konštatovanie, ktoré nemá oporu v zákone. Je totiž nesporné, že sadzby poistenia na poistné ÚDP - K museli byť v súlade s uvedenými podmienkami už v roku 1995, kedy ich orgán žalovaného (Ministerstvo financií SR) schválil tým, že vydal žalobcovi povolenie na podnikanie v poisťovníctve aj vo vzťahu k poisteniu ÚDP - K a žalovaný bol následne povinný po celú dobu podnikania žalobcu v poisťovníctve dozerat' (dohliadať) na to, aby boli tieto podmienky žalobcom kontinuálne zachovávané.

32.

Súd prvej inštancie preto dospel jednoznačne k správne mu záveru, že škoda spôsobená žalobcovi bola v príčinnej súvislosti s opísaným nesprávnym úradným postupom orgánov žalovaného, keďže nebyť tohto postupu (teda a contrario, ak by orgány štátu riadne vykonávali dohľad nad žalobcom), škoda by žalobcovi nebola nikdy vznikla, pretože od počiatku svojho podnikania by vyberal poistné na poistenie ÚDP - K v riadnej výške a vytváral by tak technické rezervy v dostatočnej výške, čo by mu umožnilo nielen zabezpečiť plnenie svojich záväzkov z poistných zmlúv, ale aj takto získané rezervné prostriedky investovať a zveľadiť tak svoj majetok v záujme poistených klientov, z dôvodu ktorého je úplne právne irelevantná úvaha žalovaného 1/ v ním podanom odvolaní o tom, ako by si žalobca mohol sám túto škodu nahradiť, napr. dobrovoľnou dohodou so svojimi klientmi, alebo jej prefinancovaním z vlastných zdrojov, keď je v príkrom rozpore so zmyslom a účelom zák. č. 514/2003 Z. z., aby súd na žalobcu prenášal povinnosť znášať škody, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom štátnych orgánov žalovaného, čím by vlastne došlo k jeho sekundárnej traumatizácii ďalším štátnym orgánom.

33.

K tvrdeniu žalovaného 1/, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premlčania, keďže podľa jeho názoru odo dňa 01. 05. 2004, kedy nadobudlo účinnosť ust. § 31a zák. č. 95/2002 Z. z., ktoré uložilo poisťovniam zákonnú povinnosť určovať výšku poistného na základe poistno - matematických metód, už nemohlo ísť z jeho strany o nesprávny úradný postup, pretože zákonná požiadavka, nemôže byť zároveň nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a nakoľko v tomto čase bol ešte stále účinný zák. č. 58/1969 Zb., mal súd prvej inštancie podľa názoru žalovaného 1/ jeho námietku premlčania

posudzovať podľa tohto zákona, a nie podľa zák. č. 514/2003 Z. z., nakoľko uplatnenie zák. č. 58/1969 Zb. na posudzovaný spor je pre neho priaznivejšie, pretože ustanovuje trojročnú premľaciu dobu, ktorá v čase, kedy žalobca podal žalobu, teda 03. 04. 2009 už uplynula, a jeho nárok na náhradu škody je preto premľaný, odvolací súd uvádza, že rovnako ako v prípade ust. § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., tak aj v prípade ust. § 21 ods. 1 zák. č. 58/1969 sa právo na náhradu škody premľí za tri roky odo dňa, kedy sa žalobca o škodu dozvedel, a preto nemôže byť uplatnenie ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. pri posudzovaní premľania nároku žalobcu na náhradu škody pre žalovaného 1/ priaznivejšie. ust. § 19
zák. č. 58/1969

34.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalovaného 1/, že po 01. 05. 2004 nemohlo z jeho strany ísť o nesprávny úradný postup, keďže po tomto dátume už zákon kládol požiadavku na určovanie poistného podľa poistno - matematických metód aj na žalobcu, nakoľko samotná skutočnosť, že po uvedenom dni mal aj žalobca povinnosť určovať poistné v súlade s poistno - matematickými metódami nezbavovala žalovaného jeho vlastnej zákonnej povinnosti dohliadnuť na splnenie tejto povinnosti zo strany žalobcu, povinnosti vytknúť mu tento nedostatok a povinnosti vyzvať ho na jeho nápravu, to všetko navyše za situácie, kedy sám žalovaný v dôsledku nesplnenia svojich zákonných povinností najprv žalobcovi schválil poistné, ktoré tieto podmienky nespĺňalo, a následne na túto chybu neprišiel ani v rámci viacerých kontrol, ktoré u žalobcu v rámci (dozoru) dohľadu vykonal, keď samotná skutočnosť, že žalobca za uvedených okolností nezistil, že poistné na poistenie ÚDP - K, schválené a dohliadané orgánmi žalovaného, nie je vypočítané správne a v súlade s poistno - matematickými metódami, sama o sebe nemôže byť príčinou škody, ktorá na jeho strane vznikla, pretože bezprostrednou príčinou, nebyť ktorej by poruchový následok nikdy nenastal, zostane vždy nedbanlivý dohľad orgánov žalovaného nad podnikaním žalobcu v poisťovníctve.

35.

Súd prvého stupňa preto dospel k správne právnemu záveru, keď nesprávny úradný postup žalovaného posudzoval podľa ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z., keďže ide o jeden celok, ktorý pretrvával od roku 1995 až do jeho skončenia v roku 2007, teda aj potom, ako zák. č. 514/2003 Z. z. nadobudol dňa 01. 07. 2004 účinnosť a zároveň správne ustálil, že žalobca sa o škodu mohol dozvedieť najskôr dňa 29. 10. 2007, kedy mu Národná banka Slovenska v Protokole č. ODO-12990/2007 zo dňa 29. 10. 2007 vytkla vady v sadzbách poistného na poistenie ÚDP - K, a nakoľko žalobu podal dňa 03. 04. 2009, teda ešte v rámci plynutia subjektívnej trojročnej premľacej lehoty podľa ust. § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., jeho nárok uplatnený v tomto konaní premľaný byť nemôže.

36.

Nedôvodnou je aj námietka žalovaného 1/, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil, keď dospel k záveru, že ho má v tomto konaní zastupovať Národná banka Slovenska,

na ktorú prešla pôsobnosť zastupovať žalovaného v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci zo zaniknutého Úradu pre finančný trh, na ktorý ešte pred tým prešla z Ministerstva financií SR, nakoľko sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že orgánom, ktorý má konať v mene žalovaného vo veci škody uplatnenej žalobcom v tomto konaní je Národná banka Slovenska, ktorá je univerzálnym právnym nástupcom bývalého Úradu pre finančný trh v oblasti štátnej správy poisťovníctva, teda je aj subjektom, ktorý koná v mene štátu vo veciach škody, ktorá bola týmto úradom, ako jej univerzálnym právnym predchodcom (§ 45 zák. č. 747/2004 Z. z.), ktorý bol zas univerzálnym právnym nástupcom Ministerstva financií SR (§ 32 ods. 3 zák. č. 329/2000 Z. z., § 57 zák. č. 96/2002 Z. z.), spôsobená žalobcovi, keďže zo znenia uvedených zákonných ustanovení jednoznačne vyplýva, že na Národnú banku Slovenska en bloc prešla pôsobnosť Úradu pre finančný trh, na ktorý zase predtým prešla pôsobnosť Ministerstva financií SR, a to vrátane všetkých práv a povinností a majetku. Zároveň je nepochybné, že podľa ust. § 45 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z. z. sa úkony vykonané Úradom pre finančný trh v konaniach vedených v rámci jeho pôsobnosti, teda aj v rámci dozoru (dohľadu) nad poisťovníctvom, považujú za úkony vykonané Národnou bankou Slovenska v konaniach podľa tohto zákona a osobitných zákonov, a ak teda ide o úkony (povolenia, schválenia, súhlasy, predchádzajúce súhlasy a iné rozhodnutia) vykonané v minulosti v rámci nesprávneho úradného postupu Úradom pre finančný trh alebo Ministerstvom financií SR, je potrebné ich považovať za úkony vykonané v rámci nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska, keďže podľa ust. § 4 ods. 1 písm. h) zák. č. 514/2003 Z. z. Národná banka Slovenska koná v mene štátu vo veci náhrady škody, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo, ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom.

37.

Súd prvého stupňa preto otázku vecnej pasívnej legitimácie správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že v tomto konaní je v mene žalovaného oprávnená konať práve Národná banka Slovenska, z dôvodu ktorého je námietka žalovaného 1/ (štátu, zastúpeného Národnou bankou Slovenska), že Úrad pre finančný trh nemal nikdy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. oprávnenie konať v mene štátu, a preto táto jeho „pôsobnosť“ nemohla prejsť na Národnú banku Slovenska, nedôvodná.

38.

Odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, že skutočnosť, že sám Úrad pre finančný trh nemal nikdy oprávnenie konať v mene štátu vo veciach škody, ktorú svojim nesprávnym úradným postupom spôsobil, totiž sama o sebe neznamená, že vo veciach zodpovednosti za škodu spôsobenú týmto úradom nekoná v mene štátu Národná banka Slovenska s tým, že pozornosti odvolacieho súdu pritom nemohlo ujsť, že ani sama Národná banka Slovenska nemala v minulosti pochybnosti o tom, že v tejto veci je oprávnená konať v mene štátu, keď žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku uplatneného v tomto konaní bez jej postúpenia inému štátnemu orgánu sama prerokovala, a aj o nej sama rozhodla, pričom túto okolnosť začala namietat až v priebehu konania pred súdom prvej inštancie.

39.

Nebolo možné sa stotožniť ani s tvrdením žalovaného 1/, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je neúplné, nejasné, nepresné, a prvoinštančný rozsudok je nezákonný a nepreskúmateľný s tým, že na jeho úkor a v prospech žalobcu v odôvodnení napadnutého rozsudku opomenul, alebo dokonca zamlčal viacero podstatných skutočností a faktov, a „nadŕžal“ žalobcovi, keď „priam s vlčou tmou“ prehliadal všetky nezrovnalosti a nepodloženosti a nevykonal ním navrhnuté dôkazy, pričom v dôsledku tohto postupu súdu prvej inštancie malo dôjsť k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv, teda v zákonnej rovine k vadám uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP (do 30. 06. 2016, ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), nakoľko žalovaný 1/ nielen uvedené námietky bližšie vôbec nekonkretizoval, ale najmä odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav sporu, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil; keď z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nález súdu. Okolnosti namietané žalovaným 1/ v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. Ak žalovaný namietol, že z ním predložených podstatných dôkazov vyplýva neodôvodnenosť žaloby žalobcu, teda aj vecná nesprávnosť napadnutého rozsudku, ktorým jej bolo vyhovené, tak je potrebné uviesť, že žalovaný v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie nepredložil, resp. ani nenavrhoval vykonať jediný dôkaz na podporu svojich tvrdení, z čoho vyplýva, že súd prvej inštancie ani žiaden takýto dôkaz vykonať nemohol, a preto z neho nemôže vyplývať ani žiadne skutkové zistenie, či už je pre žalovaného 1/ priaznivé alebo nie.

40.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný 1/ síce vytkol súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, resp. jeho nejasnosť a nedostatočnosť, avšak na druhej strane svojim odvolaním napadol jeho konkrétne právne závery, ktoré by však v prípade nepreskúmateľného rozsudku súdu prvej inštancie, sa v odôvodnení nenachádzali s tým, že skutočnosť, že súd prvej inštancie právne neposúdil vec podľa predstáv žalovaného 1/, nepredstavuje žiaden zo zákonom ustanovených odvolacích dôvodov a nemôže preto ani zakladať vadu napadnutého rozsudku spočívajúcu v jeho nepreskúmateľnosti.

41.

V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu

vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

42.

S poukazom na citované ustanovenia a za stavu, keď súd prvej inštancie v danom prípade v potrebnom rozsahu pre napadnuté rozhodnutie zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a stranami navrhnutých dôkazov, a keď žalovaný 1/ v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd tento medzitýmny rozsudok podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

43.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

V Bratislave, dňa 21. júla 2016

JUDr. Ayše Pružinec Erenová
predseda senátu

JUDr. Blanka Podmajerská
člen senátu

JUDr. Silvia Walterová
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Alena Horecká

